עבודת ישראל — בחוקתי

והתהלכתי בתוככם והייתי לכם לאלהים. פירש"י אטייל עמכם בג"ע כאחד מכם ולא תהיו מזדעזעים ממני. יכול לא תיראו ממני ת"ל והייתי לכם לאלהים עכ"ל. וצריך ביאור שתחלת דבריו שהטיול יהי' באופן שלא תהיו מזדעזעים ממני. ואח"כ מסיים יכול לא תיראו ממני ת"ל והייתי כו' ש"מ שיהי' גם בחי' יראה אכן נראה עפ"י פי' המשנה שאמרתי במס' אבות ר"ח ס"ה אומר הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאילמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו עכ"ל: ופי' המשנה כפשוטה היינו שאנחנו מחוייבים להתפלל בשלום המלך יר"ה שישב השקט ובטח ושאנן מפחד רעה. ויהיה שלום בחילו ובכל אשר יפנה ישכיל ויצליח. כי בשלומו שלום לנו ובעין חמלתו משגיח עלינו לטוב לנו. אכן באם כפשוטה לבד הל"ל הוי מתפלל בשלום המלך. וגם מה שייכות שאילמלא מוראה להשלום אלא יש לרמוז בדברי רז"ל שכוונתם ג"כ התנהגות בני המדינה ועם המלך שאנחנו מחוייבים להתפלל שתהיה אימת המלכות מוטלת על עמו. ולא שיעבדו להמלך באהבה לבד בלתי יראתו תמיד על פניהם כי אז יעשו מה שלבם חפץ באמרם שהמלך אוהבם ולא יענשם ויכנסו כולם אליו ברצונם בלי שום יראה וישבו יחד אתו תמיד כולם ויתרשלו בשמירת מצות המלך ופקודתו. ע"כ הטוב לירא מאוד גם כן מפני המלך וכשיש אהבה ויראה אז המלכו' מתנהגת כראוי וזה הוי מתפלל בשלומה ש"מ. היינו בשלימות של מלכות אהבה ויראה שאילמלא מורא' איש את רעהו חיים בלעו: ואל יאמר על כל פשעים תכס' אהבה: ומלכותא דארעא כעין מלכותא דרקיעא וכמ"ש ירא את ה' בני ומלך וע"פ התדמות זה גם במלכות שמים י"ל כן: דהנה עיקר העבודה להש"י ע"י האהבה הגדולה ברשפי אש שלהבת יה ולדבקה בו בכל מינה אהבות שאנו מרגישין בתענוגי עוה"ז יתר מזה תהיה אהבת ה' בלב אוהביו ושוגה בה תמיד כאלו חולה חולת האהבה כמ"ש הרמב"ם בזה"ל בסוף הל' תשובה ע"ש ולפי קשוט הנפש במע"ט תגדל האהבה עד שמגודל התענוג יוכל האדם לבא לידי כלות הנפש ותשוקתה להפרד מן הגוף כדי להתדבק במקור החיים בחי החיים ואמרו רז"ל וע"כ אתה חי. פי' שתצרף בעבודתך בחי' יראה וחרדה ובושה מלפני רם ונשא עקרא ושרשא דכל עלמין וע"י בחי' היראה נתהוה בחי' הצמצום והגבול וישוב דבר על מכונו כידוע לבאי בסוד ה'. וז"ש ר"ח ס"ה הוי מתפלל בשלומה של מלכות כלו' שתתפלל לה' שיתן לכם שלימות של מלכות שמים דהיינו האהבה וגם היראה בעת שתמליכו אותו בתורה ותפלה ומע"ט שאלמל' מוראה פי' שלולא היראה ותעבדו רק בבחי' האהבה אז איש את רעהו חיים בלעו איש רומז להקב"ה ורעהו זה האדם שעובדו בדביקות ותענוג ונק' רעים ואחים להקב"ה כנודע יהיו חיים בלעו כי מחמת התענוג והדביקות תתפרד הנפש מהגוף לגמרי ולכן התפלל גם בעד היראה' וזהו שלומ' של מ"ש כי בע"כ אתה חי ע"פ האדמה עוד אשר קצב לך ימי חלדך. ולפי"ז ניחא שהקב"ה הבטיח אם בחקותי תלכו והתהלכתי בתוככם כלו' יהיה הטיול עמכם בג"ע והו' תענוג הנשמות ודביקות הנפלא. ובזה לא תהיו מזדעזעים ממני כי אדרבה מגודל כשפי אש תכלה הנפש לבוראה

ית'. יכול לא תראו ממני. כלו' כיון שלא תראו ממני תגיעו להתפשטות הגשמית ותהיו אפס ואין. כענין שנא' בנדב ואביהוא בקרבם לפני ה' וימותו שגם הם קרבו א"ע יותר מדאי ונשארה נשמתם במקורם כנודע. ת"ל והייתי לכם לאלהים שתהיה עבודת היראה מצורף לבחי' האהבה לצמצם אותה ולהגבילה:

א"י כי הטיול בג"ע הוא שהקב"ה משתעשע בנשמות הצדיקים וגם קודם שנברא העולם היו נשמות הצדיקים שעשועיו יום יום ובעבורם נברא העולם כדאיתא במד' נמלך הקב"ה בנשמות הצדיקים וכו'. וע"י זה השעשוע הגביל הקב"ה מדתו א"ס לבחי' סוף ושיעור וגבול ועולם לעולם בדרך השתלשלות עד שנברא זה העולם וזה נק' והתהלכתי בתוככם. פי' כל עיקר הילוך שלי ממדרגה למדרגה הוא בתוככם ע"י השעשועים שאני מקבל תענוג ממעשה ידיכם. יכול לא תיראו ממני כלו' שמחמת החיבה הגדולה שנודעת לכם כי בשבילכם נברא העולם וכל מדרגות השתלשלות. לא יהיה לכם ח"ו אימה ובושה רק בבחי' אהבה לבד וזה לא יתכן כמו שאמר התנא בצירוף ויהי מורא שמים עליכם ע"ש. ת"ל והייתי לכם לאלהים שהו' בחי' היראה שצריך להיות ירא ה' תמיד:

נשלם ספר ויקרא. בעזר אל איום ונורא